

SPIS TREŚCI

OD REDAKCJI	
„KONTROWERSYJNY SELEN”	7
ROZDZIAŁ WSTĘPNY	
O SELENIE W NASZEJ DIECIE	
<i>K. Pyrzyńska</i>	11
Rozdział 1	
SELEN – WŁASNOŚCI, HISTORIA	
1.1. Historia odkrycia i własności selenu; <i>I.A. Wysocka, E. Bulska</i>	19
Rozdział 2	
BIOGEOCHEMIA SELENU	
2.1. Występowanie selenu w środowisku; <i>K. Pyrzyńska</i>	25
2.2. Rozmieszczenie selenu w glebach; <i>K. Borowska, J. Koper</i>	31
2.3. Nawożenie gleb selenem; <i>J. Borkowski, B. Dyki</i>	46
Rozdział 3	
SELEN W ORGANIZMACH ŻYWYCH	
3.1. Selen w mikroorganizmach; <i>J. Chmielowski, A. Tyflewska</i>	54
3.2. Selen w roślinach; <i>M. Szymańska, B. Hawrylak</i>	69
3.3. Biotransformacja selenu w roślinach; <i>M.H. Wierzbicka, J. Dutkiewicz,</i> <i>I.A. Wysocka, E. Bulska, K. Janssens</i>	88
3.4. Ocena poziomu występowania selenu u zwierząt w Polsce; <i>B. Dębski</i>	103
Rozdział 4	
SELEN W ORGANIZMIE CZŁOWIEKA	
4.1. Rola selenu w fizjologii i w niektórych stanach patologicznych; <i>B.A. Zachara,</i> <i>J. Gromadzińska, W. Wąsowicz</i>	127
4.2. Rola selenu w rozwoju nowotworów złośliwych; <i>W. Wąsowicz, J. Gromadzińska,</i> <i>B.A. Zachara, E. Reszka</i>	147
4.3. Selenobiałka; <i>J. Gromadzińska, B.A. Zachara, W. Wąsowicz</i>	172
4.4. Zawartość selenu we krwi mieszkańców południowej Polski; <i>S. Poprzęcki,</i> <i>B. Kłapcińska, A. Danch</i>	197

Rozdział 5

SUPLEMENTACJA SELENU

- 5.1.** Metody suplementacji diety w selen; *W. Ambroziak, A. Diowks, M. Bryszewska* . . . **206**
5.2. Wzbogacona w selen biomasa drobnoustrojów, roślin oraz żywność fermentowana;
A. Diowks, M. Bryszewska, W. Ambroziak, J. Lewis **218**

Rozdział 6

BADANIE FORM CHEMICZNYCH SELENU

- 6.1.** Metody analityczne stosowane do oznaczania selenu; *M. Wojciechowski, E. Bulska* **234**
6.2. Badania specjacji selenu w roślinach – pomiary *in vitro* oraz *in vivo*
I.A. Wysocka, E. Bulska **249**
6.3. Potencjał nowoczesnej spektrometrii mas w selenoproteomice
– identyfikacja selenobiałek w drożdżach wzbogaconych w selen;
R. Ruzik, J.R. Encinar, M. Jarosz, J. Szpunar **268**
6.4. Czy można ufać wynikom analiz? Materiały odniesienia dla potrzeb specjacji
selenu w żywności; *K. Połec-Pawlak, R. Ruzik, M. Hołdak, A. Połatajko, M. Jarosz* **285**

Rozdział 7

GLÓWNE TOWARZYSTWA I OŚRODKI NAUKOWE

ZAJMUJĄCE SIĘ SELENEM W BIOLOGII I MEDYCYNIE

- B.A. Zachara* **298**

Rozdział 8

NAJWAŻNIEJSZE ZWIĄZKI SELENU WYSTĘPUJĄCE W PRÓBKACH NATURALNYCH **305**

WYKAZ WYBRANYCH SKRÓTÓW STOSOWANYCH W MONOGRAFII **308**